

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۷۱۴۷
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲
پیوست: ندارد

«سرمایه‌گذاری برای تولید»
(مقام معظم رهبری)

رؤسای محترم دانشگاه‌ها/دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی...

موضوع: دستور عمل آنفلوانزا در بارداری

با سلام و احترام

با توجه به شروع فصل سرما و موارد رو به افزایش شیوع آنفلوآنزا، از آنجا که مادران باردار تا ۲ هفته پس از زایمان جزو گروه آسیب پذیر محسوب می‌شود، برای پیشگیری از مرگ مادر، تشخیص و درمان به موقع با نظر کمیته کشوری سلامت مادران، موارد زیر به استحضار می‌رسد:

1) اقدامات پیشگیرانه شامل:

- واکسیناسیون مادران باردار (چنانچه مادر باردار هنوز واکسن آنفلوآنزا را دریافت نکرده است به انجام واکسیناسیون توصیه شود)
- عدم حضور در اجتماعات
- شستن مرتب دستها
- عدم تماس با افراد بیمار (رعایت فاصله گذاری اجتماعی و پرهیز از تماس غیر ضروری)
- پرهیز از تماس بدون حفاظت با پرندگان و سایر حیوانات و بالاخص لاشه پرندگان و حیوانات تلف شده

2) تشخیص:

شروع ناگهانی تب بالای ۳۷/۸ تا ۴۰ درجه، سرفه، درد عضلانی، سردرد و خستگی شدید.
سایر علایم شامل: احتقان گلو، آبریزش بینی، گلودرد، تهوع و تنگی نفس
توجه: نبود تب رد کننده بیماری آنفلوآنزا نیست.

پس از تشخیص و اقدامات درمانی توسط پزشک سطح ۱ در صورت بروز موارد زیر به سطح ۲ ارجاع شود:

- دهیدارته بودن، تنگی نفس، درد قفسه سینه، وجود بیماری همراه مانند: آسم، نقص سیستم ایمنی، دیابت آشکار، نمایه توده بدنی مساوی یا بیشتر از ۴۰ و ...
- مادرانی که پس از شروع درمان بهبودی حاصل نشده است.
- مادرانی که بعد از بهبودی مجدداً علایم بیماری بروز پیدا کرده است.
- مادرانی که توانایی مراقبت از خود را ندارند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۷۱۴۷
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲
پیوست: ندارد

«سرمایه‌گذاری برای تولید»
(مقام معظم رهبری)

(3) درمان:

- با شروع علائم بیماری بدون توجه به واکسیناسیون درمان دارویی در مادر شروع شود:
- داروی اسلتامیویر ۷۵ میلی گرم دو بار در روز برای ۵ روز
 - توجه:** در مادران با مشکلات کلیوی دوز دارو می بایست تنظیم شود.
 - درمان تب مهم است (تب با ایجاد نقص لوله عصبی در جنین مرتبط است)
 - درمان تب: استامینوفن.
 - از آسپیرین یا داروهای ضد التهابی غیر استروئیدی NSAID برای درمان تب استفاده نشود.
- نکته ۱:** در مادرانی که آسپیرین با دوز پایین (پروفیلاکسی) در بارداری دریافت می کنند آسپیرین قطع نشود.
- نکته ۲:** برخلاف بیماری کووید، استفاده روتین از کورتیکواستروئیدها (بتامتازون و دکزامتازون) در مبتلایان به آنفلوانزا در مراحل اولیه و غیر بستری ممنوع است چون باعث افزایش دوره دفع ویروس و اضافه شدن عفونت باکتریال می شود.
- نکته ۳:** تجویز آنتی بیوتیک فقط در صورت ایجاد عوارضی مانند سینوزیت، اوتیت مدیا و پنومونی باکتریال اندیکاسیون دارد.
- در صورت نیاز به بستری در بخش** مسئولیت مستقیم مادر به عهده متخصص زنان مسئول شیفت است و لازم است مسئولیت متخصص تا زمان تعیین تکلیف مادر تداوم یابد. با توجه به مدیریت چند رشته ای، برنامه درمانی مادر و نقش سایر تخصص ها در زمان پذیرش با نظارت مسئول فنی بیمارستان مشخص شود.
- در صورت نیاز به بستری در بخش ICU یا CCU** مسئولیت با پزشک متخصص مسئول آی سی یو یا سی سی یو است. متخصص زنان مسئول بررسی روزانه سلامت مادر و جنین (در صورت قابل حیات بودن جنین Viability) مطابق استانداردهای ابلاغی می باشد.

(4) پیام های آموزشی در کنترل و پیشگیری از انتقال و انتشار بیماریهای تنفسی واگیر

1. پوشاندن دهان و بینی در هنگام سرفه و یا عطسه کردن (ترجیحاً استفاده از ماسک یکبار مصرف)
2. شستشوی مداوم و مکرر دست ها (ترجیحاً با آب و صابون و به طریقه صحیح)
3. نوشیدن آب و مایعات کافی و استراحت کردن
4. عدم استفاده خودسرانه داروهای آنتی بیوتیک: این داروها بر روی سرماخوردگی و آنفلوانزا و بیماری های ویروسی تاثیری ندارند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۷۱۴۷ د

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲

پیوست: ندارد

«سرمایه گذاری برای تولید»

((مقام معظم رهبری))

5. پرهیز و عدم حضور در اماکن عمومی و اجتماعات
6. پرهیز از تماس نزدیک با افراد بیمار (رعایت حداقل فاصله دو متر با افراد بیمار، پرهیز از دست دادن و در آغوش گرفتن، در هنگام بیماری، پرهیز از روبوسی، ..)
7. اجتناب از لمس چشم ها، بینی، دهان با دست های آلوده
8. استفاده از ماسک، اقدامات پیشگیرانه و فاصله گذاری فیزیکی توسط کلیه افراد علامتدار/مشکوک به آنفلوآنزا که در تماس خانگی با مادر باردار قرار دارند.

5) خواهشمند است دستور فرمائید اقدامات زیر انجام شود:

1. اطلاع رسانی به خانه های بهداشت، پایگاه های سلامت، مراکز جامع خدمات شهری، روستایی و شهری روستایی
2. اطلاع رسانی دستور عمل به مطب متخصصین زنان، زایمان، پزشکان عمومی و دفاتر کار مامایی به هماهنگی سازمان نظام پزشکی
3. اطلاع رسانی به کارشناسان پاسخگوی ۴۰۳۰ و معرفی سامانه ۴۰۳۰ کد ۴ برای پاسخگویی به سوالات مادران باردار
4. طراحی و برنامه ریزی بازآموزی به منظور آموزش در زمینه بیماری آنفلوآنزا و تشخیص افتراقی شایع به پزشکان

نظارت بر حسن اجرای دستور عمل مذکور با معاونت محترم درمان و بهداشت می باشد.

دکتر علیرضا رئیسی
معاون بهداشت